



WWW.UNICIBV.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Излази три пут у месецу на 1 табаку.

Претплата се шаље напред уредништву

Неплаћена писма од нередовних дописника не примају се.



ПАСТИР

За све српске крајеве стаје на годину 60 гр. или 6 ф.р. на године 30 гр. или 3 ф.р. на три мес. 15 гр. или 1. ф.р. и 50 новчића.

ЛИСТ ЗА НАУКУ И КЊИЖЕВНОСТ ДУХОВНОГ САДРЖАЛА.

ИЗДАЈЕ И УРЕЂУЈЕ РЕКТОР БОГОСЛОВИЈЕ ПРОТА НИКОЛА ПОПОВИЋ.

САДРЖАЈ: — Поздравна ријеч. — Религиозни обичаји. — Катахизација. — Прте из живота св. ап. Павла.

ПОЗДРАВНА РИЈЕЧ,

његовом преосвештенству епископу шабачком госп. Мојсију о каноничној визитацији, говорена у убској цркви*).

Преосвештени владико!

Кад су први пут свети апостоли видели, да је васкрсао њихов божанствени учитељ и спаситељ васцијелог свијета, врло су се томе обрадовали: „Козрадовашася ученици, видѣвше Господа“ каже св. еванђеље. (Гов. гл. 20. ст. 20).

Слично тој радости, св. апостола радујемо се данас и ми у срцу својему, видећи те, архипастире наше цркве, у овом св. храму. Наша је радост тим већа: што данас у овом св. дому божијем, први пут торжанствено дочекасмо својега пастирначалника; па зато са чистим срцем и одашошћу на овом светом месту стојећи радостно поздрављамо те, преосвештени владико са: „добродошлицом.“

Радост наша умесна је и праведна је. Но она не ће имати толико цијене ако је ваше преосвештенство, ма што неуљудно и неупутно својим бдитељним оком усмотрило

*) Од Р. Ж. намесника убског.

међу нама, — што је недостојно архијастирског душепопечитељног погледа вашег.

Је ли ваше преосвештенство затекло у нами и међу нама љубав светој цркви и ујердно вршење закона божјег? Види ли се да међу нама нема пакости, пријеваре, лицемерства; да нема зависти и опадања? Нађе ли се и виђе међу нами: точно и савјесно вршење рада по својем струкама; буде ли да је међу нама домаћа и обштинска слога у кућењу, домаћем и општинском како моралном тако и материјалном унапређењу? Је ли у ваљаном и напредном стању у нама и међу нама развијење разума и корисног за нас и общество знања? На краће: јесмо ли достојно одговорили својему позиву: у домаћем и друштвеном животу; као верни чланови васеленске цркве и прави синови премиле земље наше Србије? Па ако јесмо, као што ми себи ласкамо, то је радост наша права и света пред високодостојанством твојим онако као што је била светих апостола, кад по васкреу први пут виђеше господу својега, Исуса. — Но, буде ли међу нама нешто, што је неповољно, и што ми малим разумом својим не видимо! Нађе ли се кукоља да има у чистој пшеници њиве Господа? То преосвештени владико готово је срце наше пренути и исправити се, готово је презрети пут не разумља; па на чистом путу добродјетели загладити погрешке слабашног не знања и не моћи, као што нас томе учи *камен вере* свети апостол Петар, кад вели: *иакш такш естъ кола Божја, благодворашимз обзодкати безџмныхъ человекъ неѣѣжество.* (I. Пет. гл. 2. ст. 15).

И у таком осећању срца нашег, радост наша нека нас не остави с тим што је воља наша, воља разума освијетљеног чистом еванђелском науком; по слову апостолском: *иакш свободни, а не иакш прикривеніе имѣще злобы свободѣ, но иакш рабы Божји;* (I. Пет. гл. 2. ст. 16.) и још зато што је наша чиста жеља, под руководством својега архијастира



УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

утврђивати се у вієри православља наших славниїх пре-
дака, и напредовати у благотворном одношаїу наших срећних
земаљских установа: вршећи дужности сваки своїе тако,
како би оснажили се и охрабрили, како би се у нами раз-
вио дух побожности витешког понашања и поштења, е да
би тако у врлинскої снази нашої „од срећне сръске кнеже-
вине синула слобода и лепша будућност и оної браћи нашої,
где је вієра и црква скучена а слобода потрвена од силе не-
вієрничке.“

А што радост нашу до највишег ступња у овом тре-
нутку уздиже: то је, што у твоїої преосвештеної личности
видимо врлога архиєреїа свога, коїи је цієо виіек свої
посветио Богу и роду сръскоме — архиєреїа, коїи нам
говори сръски, сръским ієзиком и кога глас ми добро
разумемо и познаїемо. Па зато ходи преосвештени вла-
дико! и животом и словом своїим узбуди нас к свему
оном, што је достоїно врлини св. еванђеља и љубави пре-
драгог нам отачанства, е да би тако у општем и снажиом
напредку нашем милостиво небо дало. да под владом мла-
ђана кнеза сръског Милана Обреновића IV. и управом
земаљских високодостоїника наших дочекасмо: да се ієдно-
купно свуд у земљама Душанова царства захори глас
радости обште слободе сръске и опште славе не вечерњега
свиїета, амин.

Религиїозни обичаїи у народу старовлашком.

(од Светозара Б. Поповића б. и учит.)

(Продужење.)

За крштење детета постоїи по правилама наше право-
славне цркве да се таїна св. крштења сврши у 8-ми дан
по рођењу. Нужде ради, многи свршаваїу и пре тога дана;

*

а неки опет чекају, да већ дете велико нарасте, — а то је опет небрежење и врло велика грехота.*)

У нашем народу, свакад после крштења домаћин даје ручак (објед), и тај се донесе цркви или кућама; ако му је близу цркве, зове домаћин госте своје, кога „*милије*“ кући. Ту мора бити позват свештеник, као прво лице и остали његови знани. У средини ручка, увек се врши овај церемонијални символ. Воспријемник (кум), имавши при себи јабуку, метне у њу, по својој могућности и по свом волењу неку пару, неки већег а неки мањег течаја. Исто и сви гости при ручку чине, метајући у јабуку по којој пару, по својој вољи. Исту јабуку, онако новцем начичкану предаје воспријемник, матери младенчевој, да ова сачува аманет крштеном онако, како је дужна и самог младенца чувати. Од тих новаца, мати младенчева, ако јој је дете живо тропшити никако несме.

То је красан пример у нашем народу, — а то није ни противно нашој матери цркви. Мудраци су Господу нашем Исусу Христу донели на дар, кад су му дошли на поклоњење: *злато, са ливаном и смиром*; па то је као символ, подражају онога, који је цео род људски, својим божанственим животом, спасао.

(И овај обичај, како смо могли разумети, траје од ваикада код јудеја, тек они га другојаче тумаче, а на име: чим је дете крштено (обрезано) оно је већ тиме добило моћ небеску да може напредовати и растити телом и умом. Но ове две саставне стихије, нису, веле они, довољан услов, да дете као будући човек може бити потпуно срећно. За ово иште се још да има и *новаца*. Те због тога, веле, треба му одма придружити и трећи покретач живота људског.

*) Кад сам пре 15 година по парохији као ђак с пок. мојим отцем ишао у селу Куманици, крштено је једно дете од 3 године. Е тако је, кад ни свом свештенику не ће да каже, — још се страше јурисдикције турске, која им се у срцама улегла.



Скупљени на крштењу новац они не остављају у сандук, као наше мајке до узраста детета, већ га одма дају на процент да заједно расте с дететом. А чим дете већ пође у средње школе, они му тај новац предаду, те се оно таквим начином поред школе вежба и у шпекулацији. Наравно да ово има уплив на свако јудејско дете и да ствара доцније код свакога онај штедљиви карактер, који само томе својуди доликвати може. Уред.)

За тим иду даривања између матере младенчеве и воспријемника: кошуљом, чарапама, убрусом; па још и сваком његовом укућанину, ма и најмањи дарак пошаље. Воспријемник, осем тога, што је аршин — два, платна при умивању детета дао, по својој могућности, пружи куми који новац, и то се зове *уздарје*.

(Овај обичај колико је лицеп и узоран, јер произиче из побожног и обилатог осећаја према *принови* у дому и према светости дела са стране кума, — опет је зато веома тежак а често и штетан по последицама. Тежак — зато, што су многе породице сиромашне, па нису у стању ни својој деци да спреме чарапе и кошуљицу, а то ли куму и деци кумовској. А ту још ка за инат у таквим баш сиромашним породицама даје Бог и честу децу. Па кад би те дарове спремао сам домаћин, ту би зар и по муке било. Но ово мора да чини искључиво сама породиља, па било да роди мушко или женско дете. А та породиља мора подједнако са свима укућанима да врши све остале терете домаће, и опет да спреми те дарове. Није то ништа ружно поблагодарити и стварно ономе, који ти је какву љубав учинио, нарочито у време радости и весеља, као што и овде чини воспријемник узимљући туђе чедо на руке и дајући заклетву, да ће то чедо примити у број праве деце своје и о њему као о својој рођеној деци бригу водити, а у случају сиротства детињег богме и одгајити га и васпитати; али је ружно то, што се сами воспријемници (бар онде где виде да је

сиротиња) неодричу таквих дарова. Ово велимо тим пре, што је тај обичај, као што већ наспомену смо, и *штетан* по својим последицама. Јер већина породица одлажу крштење младенца од данас на сутра једино зато, што породиља још није готова са даровима и што се не сме због тога да позове кум на крштење, због чега се често догађа да дете умре и некрштено, или се мора по изненадном каквом догађају сиромаштво попу у по ноћи дизати и трчати да на позив домаћина затекне дете у животу и да га крсти. И овакви позиви нису ретки јер по кад кад они се чине и ради спекулације, почем се куму не би смело изаћи наочи, кад би се казало да је дете без нужде крштено без кума. А је ли право да овај терет трпи и домаћин и свештеник, а све ради тога обичаја што кума и његове укућане ваља даривати?.. (Уред.)

Праштајући се пак воспријемник са матером младенчевом, љуби га ова у прси, после у руку, у колено, у прсте на ногама, па на пошљетку и саму земљу пред њим. Кумови обично бране се од тога: „немој тако кумо“ и пр.; но тај обичај, и дан данашњи постоји.

Кумови су од старина, а има и *укрсног* кумства. Она су постала нека по *волењу*, а нека из *нужде*. По *волењу* постајали су кумови, кад домаћин домаћина заволи, а ту је увек бивало *укрсно* кумство, кумујући један другоме. По *нужди* су постајали кумови, кад би се у тим фамилијама крв догодила, била хотимична или нехотична. Из тога је произлазило кумство, те је убичева фамилија обично кумила фамилију и родбину погинувог, само да би се крв како утишала. Обично у таквим случајима износиле су фамилије убичеве ћецу малу, крштену и некрштену, на места куда ће браћа, отац или старешина задруге, фамилије убијеног, проћи. Ту су потрзате ријечи: „кумим те Богом и св. Јованом“ или „прими Бога и св. Јована“, и тако још много којекаких заклетви. — па ако убијеног фамилија склони се на то, да немају у будуће никакову освету, за



проливену крв сродника свога; то су крштену децу шишали, а некрштеним бивали су воспријемници. То је постојало и код истурчених Срба у Босни и Старој Србији, а и код Арнаута, па и дан данашњи постоји.

Фамилија убичева, морала је фамилију пређашњег кума, са великим даровима и поклонима умољавати, — да јој кумство опрости, а они су чинили то од драге воље.

II. Женидба, венчање.

Тајна ова, не обвезује свакога хришћанина, као тајна крштења. Брак је установио сам Бог а у хришћанству осветљао сам Господ наш Исус Христос у Канни галилејској, кад је сосуде напуњене водом, у вино претворио. Брак је шеста тајна цркве христове. Браком се умножава род људски и браком људи одужују се природи, што су јој од постанка њиховог дужни. Брак се, по правилима наше свете цркве, никако уз постне дане свршавати несме; него у дане весеља. Брак се закључава само согласием два лица: мушког и женског, и то проиходи из драге воље обоих.

Најнајпре, код нас се свршава *проситба*, и бива: кад *младожења*, са отцем, стрицем, братом или ма којим најближим сродником, отиде кући оној ће је намерио ђевојку просити. Наравно да се то јави родбини ђевојачкој (отцу, стрицу, брату) кад ће то да буде. Ту се при вечери метну на трпезу и новци, који ће се девојци као *обилежје* дати. (По могућству међу 1, 2, 3 и више новаца и дуката, како је који могућан). Кад на пола вечере буду, младожењин својта (отац, брат или који буде), почне говорити отцу или брату ђевојачком: да није он дошао само на част у његов дом, да му на части захваљује, а жели и он да му исту врати и пр. већ да је дошао да проси његову сестру или кћер, за свога брата или сина; наводећи и то, да је баш зажелио, да постану пријатељи. Домаћин на то позове своју кћер или сестру, и каже јој по реду: да је тај пред њом

младић иште за жену, да је он њу замиловао, да и он не квари, но да је и њему мило, и тому подобна, — па рекне ђевоици, ако има воље поћи за њега то нека узме онај новац који је на трпези. Ђевојка, која није рада за момка да пође не ће паре стављене на трпези ни да погледа, а која је рада, приђе најпре отцу своме к руци (или брату, сроднику ко буде), па брату или отцу младожењином, па младожењи, покупи новац са трпезе, и да га своме отцу (или брату). С тим се сврши проситба, која има и даривања између ђевојке и њеног младожење.

Ово је врло красна једна цртица у нашем народу, да и приатељ приатеља тражи, као што и наша народска песма пева:

„Гди ја нађо за тебе ђевојку,
 „Ту не нађо за ме приатеља;
 „Гди ја нађо за ме приатеља,
 „Ту не нађо за тебе ђевојку.“

(Продужиће се.)

Србске Катихезе на основу синодалнога катихизиса

(Од проте Н. Беговића.)

(Свршетак.)

Чланак пети.

Ускрс.

Ја дадем сваки пут једном детету да чита у Катихизису. То тако и у овоме чланку радим. После изостаје то. Подвуку дијца „трећи дан“ — „воскрсао од гроба.“ То је изјгра овога чланка. Све остале дефиниције могу изостати. Највећа је мана ако Катихета трпи ријечи које не спадају на ствар. *Дијци реци кратко и јасно!* то је методичко правило, које се мора строго пазити. Тога се Платон није држао. — Римски свјештеници врло су риједки који знаду катихизирати. И они говоре што не треба. — А наши раде

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА



УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

укочено по катихизису највише. То је управ шкодљив посао. Да није бистре памети у нашега народа, ми би већ пропали били већом страном по нашим школама. Па што је још горе, код оціене успјеха у науци страшно су јефтине „sehr gnt-и.“ Дијете се не зна право прекрстити, а свршило је богме ако хоћете и који разред средње школе; но одлика је на реду. Таковога покора имам ја прилику овђе из наших крајишких школа доста сваке године видити. Ове јесени у Бечу код испита пропадоше младићи из крајишки „горњи“ реалка, а „одлику“ су имали!!

Тако учитељи у свједочбама дијетињим сами себи пишу незаслужену похвалу, да сакрију своју неспособност и дембелсање. Уједно пак тиме је показано како ти називи — учитељи убијају нашу діецу наводећи их, да се држе за оно што нијесу! — То је стари маневар туђинскије школа закренути мозгом нашој діеци, те су тако наше „учене“ главе опојени враћали се у свој народ, и — нас варали са својом легитимациом.... У наше крајеве није тога парнаскога свјета много баш долазило; али у оним крајевима, што 'но их је поплавио „Париз“ и „Пешта“, ту је надутост и школска аристократија на далеко народ са прецієњивањем самог себе управ огубала. Од туда дакле наше сузе....! Наћи ћете у народу нашем цијеле Крähwinkne-е. — Из кљунова тије црније голубова — изилазе фамозна издіевања имена, као: „ера“ — „шијак“ — „боба“ — „кробот“ — и већ такви „вицеви“. Ма сорта је то баш говедарска....

Ово сам прије „Ускрса“ овђе рекао; јер нема нама ускрса док је таква губа притисла србски народ. Које ускрсе није басна за властити кулин... тај нека се прекрсти, освјести; па нека из поштене душе своје учи діецу хришћанском ускрсу! Дембели и віетрогоње нађу масне комаде у народу уз привилегије — ове и оне средњега віека, и — уз лукавство тирана. Ма недајмо се више варати!!

Еле, да речемо сад у свој збили о ускрсу.



У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Дієцо пазите: Исус іе васкрсао из гроба у неђељу. Анђео Божии одвалио іе камен са гроба. Христос іе оживио и, из гроба изишао. Он се іе іавио Марии Магдалини. — Стража се іе препала и побієгла у варош. — Іош іе Христос іављао се своієм ученицима и, њих опет скупио око себе. Тома іе опипао ране Исусове, и — вієровао. Од тога доба славимо ми неђељу за спомен славе христове. Тако іе Христос посрамио своіе неприіатеље. На икони „застава“ христова значи славу његову. — У символу овако стоіи: И васкрсао у трећи дан по писму (писани доказ).

Застава аустриіскога цара има црну-жуту боіу, на њоі іе двоглави орао. Такову заставу носи воіска царска. Ма србска застава ниіе такова. Наша іе застава од три боіе: црљена (горња), модра (у срніеди), а бііела (у дну). На средини србски грб. Србљи носе своіе заставе у сватовима. —

(То се разломи на питања, и дієца посље приповієдаіу. А узрастної дієци уз библиіу то се редом лако казуіе све до „Спасовдана.“)

Згодно се прича о „Божићу“ ослобођење Црне горе од упљубака турскиіе, коіе іе владика Данило за іедну ноћ све поклати дао. — О „Цвіетима“ ослобођење Србиіе под Милошем уз знамените рііечи његове: „Ево вам заставе и мене, и ето вам рата са Турцима!..“ О „Ускресу“ страшни покољ, што га Тудци учинише на грчком патриіарху и епископима год. 1820 у Цариграду, Кандиіи и даље. —

ПІЕСМА*) СВЕТОМ САВВИ

просвіетителу и првом архієпископу србском.

Усклињимо са љубави,
Светитељу Савви,

*) Овако се пієва о св. Савви по Хрватској веб на све стране.



Србске цркве врховној
Светитељској глави:
Тамо віенци, тамо слава,
Гђе наш ербски пастир *Савва*.
Поіте му Срби
Піесму и утроіте.

Мила наша Банию,
Лико и Крбаво,
Са сви страна сви Срби!
— С мора и Дунава:
К небу главе подигните,
Савву тамо угледаіте.
Савву ербску славу,
Пред престолом Творца.

Милешево, мило міесто,
Светог Савве двори,
Почетак іе ербске славе;
Ал' и свіедок туге:
Милешево — од Турчина
Спаљено іе и сатрено —
Оно Србе зове,
Да му крст понове!

Сіетимо се данас браћо,
Урош — цара посљедног,
Србског цара Душана
Сина добродіетелног:
Вукашине вране —
Србског царства враже,
Ти Уроша уби;
Ал' зла неизбіеже!

Четир стотин' седамдесет
Све црниіе лета,

Сад броимо од Косова,
Несретног измета:
Фрушка гора с тіеши се
С тіелом кнез-Лазара;
А сав роде србски
Віером православном.

Тко се не би заплакао,
Гледіући Србе,
Гђе Србија царица
Изгубила име:
„Сервиом“ іе из зависти
Од туђина..наречена. —
Србию, устани,
И лице прохлади.

Іадна Босна, Бугарска
И Ерцеговина,
Іош у мраку уздише
И не види свіета.
Чуі наш вапаі *Савво!*
Србска света главо,
Ти прождени густі мрак,
И Србе прослави.

И прослави Господара,
Нашег цара — воіводу!
Коіи љуби свагда Србе
К'о синове віерне:
Да нам цвіета олтар — віера.
Србско име, слава стара.
Боже! Србе чуваі,
И — слогу им подаі!

На Перни, 1857.

П. Б.



Црте из живота св. апостола Павла.

(по виспингу).

(Продужење.)

4. У Неапољу трговачкој вароши Македоније, апостол је први пут ступио на земљиште Европе, која је од тога доба постала поглавитим местом његова делања. Из Неапоља је отишао у *Филитте*, која је била једна од најзначајнијих вароши у Македонији и била римска насеобина. Тамо је било мало јудеја па зато нису ни имали синагогу, но само *молитвену кућу*, т. ј. здање које им је замењивало синагогу, и које није било искључно одређено за читање закона и пророштва — као што то бива у синагоги — но више за опште молитве. Да не би саблажњавали незнабожце, таке су молитвене куће обично грађене изван вароши, и, где је место згодно било, због омовења које је закон налагао, правиле су се на обали какве реке. Тако је било и у Филиппи. У ту молитвену кућу рано у суботу дошао је и Павле са својим сапутником и повео разговор са грађанкама о верозаконским предметима. Његове речи учиниле су јак утисак у срцу једне жене која је продавала хаљине, која је била родом из Театира, по имену Лидија. Она је била прозаметка, т. ј. незнабожица, која је читајући св. писмо старог завета на грчком преводу и дружењем с јудејима почела познавати и поштовати једног правог Бога и признавала је стари завет за божије откривење. Она је примила веру и крстила се са свом породицом својом, и да покаже своју благодарност за добивено спасење, принудила је Павла да са својим сапутником пређе у њену кућу. Из куће Лидијине хришћанство се распрострло даље међу грађанима те вароши, и кућа је њена била прво место где су се скупљали хришћани (Д. апост. 16, 12—15, 40).

5. У Филиппи била је једна робиња, која је патила од злог духа, или као што су мислили грађани, патила је од

духа питонова или аполлонова — бога прорицања, која долазећи у стање предвиђања, претсказивала је будуће и тим много хаснила својим господарима. Често се дешавало, кад је Павле са сапутником ишао молитвеној кући, та је робиња викала за њима: „ови су људи слуге Бога вишњег, који нам јављају пут спасења.“ По рачуну људском, ова сведочба од предсказачице коју је народ поштовао, могла је имати једног повода да народ обрати особиту пажњу на учење које Павле проповедаше, но павлов карактер није му дозвољавао да се користи у своме раду оваком збрком истине и лажи. Као и спаситељ (Марк. 3, 11 и д.) Павле није хтео, да га хвали демонова сила. Из најпре он није обраћао пажњу на узвике робињине, но кад није престајала од викања, онда се он окрене к њој и заповеди духу да ју остави. Нечастиви се одма удали. Тек што су господари робиње увидели да су се лишили великих доходака, одмах су разјарено напали на Павла и Силу и окривили их пред старешинама (дуумвирима), да су они јудејски бунтовници који се труде да у римској насеобини распрострању јудејске верозаконеке обичаје, а то су закраћивали римски закони. Без икаквог даљег испитивања њих су казнили и бацили их у тавницу обашка, а ноге у класе (томруке) метули. Све ове муке нису ослабиле одважност борцима вере. Око пола ноћи они су се сјединили у молитви к Богу; сужњи су их слушали. Наједанпут земља се јаким затресе, тако да је се темељ од тавнице потресао: на мах су се отворила сва врата и стеге код свију сужњих олабаве. Стражар тавнице кад се пробуди и спази да су врата од тавнице отворена, изтргнув мач хтеде да се убије, јер је мислио да су сужњи побегли. Но Павле га викне јаким гласом рекав: не мој чинити од себе никакве несреће, јер смо сви ми овде! Он поиште ватре, дотрчи у тавницу и дрхћући падне пред Павла и Силу, и пошто их изведе напоље рекне им: шта да радим да се спасем? Они му одговоре: веруј у Господа



У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Исуса Христа па ћеш се спасти и ти и сви укућани твои. И тог истог часа ноћу опере им ране, и одма се крсти и он и сви укућани његови. Павле и Сила врате се опет у тавницу. Кад је свануло, старешине (дуумвира) ваљда су били поплашени земљотресом, сматрајући га као гњев богова за неваљала дела своја, послали су варошке слуге (пандуре) да кажу: пустите те људе. Стражари тавнице јаве о томе Павлу: старешине су послали да вас пустимо; па зато изађите сада и идите с миром! Но Павле, који није био приговорно смиран а ни горд, поиште да их с чашћу изведу а не тајно. То он није чинио ради себе но за бољи успех дела божија. Доцније би се могло рећи да су најпре хришћанство проповедали у Европи неки непознати и сумњиви људи, који су били зато јавно бијени и бачени у тавницу, и који су за време десившег се земљотреса побегли из тавнице, те тако избавили се од смрти. Зато је баш Павле рекао: нас римске грађане без суђења тукосте пред народом јавно и бацисте у тавницу, а сада тајно пуштате? Не, нека старешине дођу да вас одведу одавде! Познато је да римске грађане нико није смео подврћи телесној казни, нити је слободно било оковати их и у тавницу бацати. Ако би римски грађанин учинио какав преступ, и ако је законитим начином окривљен био, то је најпре био лишаван грађанства, па тек онда могао је бити кажњен. Зато, кад су дуумвири чули да су они римски грађани, уплаше се. И дошав извинили су се пред њима, и, пошто су их извели из тавнице, молили су их да се удале из вароши. Павле и Сила изађу из тавнице и дошавши у кућу Лидијину опросте се са хришћанима (Діејанија апост. 16, 16, 40).

(Продужиће се)

Маринко Ивановић свршивши богословију пр. године рукоположен је 21. пр. мес за капелана тасту своме свештенику Милџин Петровићу на парохију бољевачку у окр. црноречком.

На знање.

Свештенство намесништва среза азбуковачког имало је доброту потпомоћи својим прилозима основу фонда свештеничког у сљедујућој сумици:

1. Крета Протић намесник азбуковачки	1	дук.	ц.
2. Милован Претић парох	1	"	"
3. Јеремја Поповић парох селеначки	1	"	"
4. Јеремја Ђорђевић парох трешњачки	1	"	"
5. Тома Поповић капелан царински	1	"	"
Сума	5	"	"

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Михаило Поповић из Бреснице благоволио је приложити манастиру Велући 5 дук. ц. на саоруђење певница манастирских. Братство поред уредне молитве, још му и свечано благодари.

Настојатељ Данило.

Г-ђа Љубица, супруга г. Јевте Илића телеграфисте из Ивањице, имала је доброту подарити манастиру Клисурџи један покривач за часну трапезу исписан златом, на чему јој братство свесрдно захваљује.

Игуман Хрисантије.

Читаоцима „Пастира.“

„Пастир“ ће излазити и у будуће наравно ако га досадашњи предбројници својим држањем и плаћањем, потпомогну. Па зато се на међи овог погодња обраћамо изнова свима досадашњим а и будућим љубитељима духовне просвете и лепо их молимо да нас своје помоћи не лише већ нека се благовремено пожуре с предплатом, како би напред знали, колико нам треба листа штампати, те да бар у том штете не трпимо. А тако исто молвмо и оне, који нам дугују и од лањске и од ове године, да нам дуг оправе, јер је много и премного за једног уредника листа бедне наше књижевности да чека своје предбројнике по по' године па и читаву годину, као што се код нас ради.

Све бројеве „Пастира“ имамо одпочетка ове године. Ако ко оправе предплату, може их у целини добити. Према многој веревини и новчаној потреби у овом раду, готови смо дати 12. гроша испод обичне цене, само за готове новце.

Уредништво.“